
**СЛОВА
СВЯТІЙШОГО ПАТРІАРХА КИЇВСЬКОГО
І ВСІЄЇ РУСИ-УКРАЇНИ
ФІЛАРЕТА**

**Слово, виголошене
на Міжнародній науковій конференції
«Святий рівноапостольний Володимир –
творець Української держави»,
присвяченій 1000-літтю упокоєння
святого рівноапостольного великого
князя Київського Володимира,
Хрестителя Руси-України,
мученицькій кончині святих страсотерпців
і благовірних князів Бориса і Гліба
та 900-літтю перенесення їхніх святих мощей
(13 травня 2015 року)**

**Ваші преосвященства, шановні професори,
викладачі, наукові діячі, студенти!**

Вітаю Вас всіх, хто зібралися на цю важливу для нас конференцію, присвячену тисячоліттю упокоєння святого рівноапостольного великого князя Володимира, тисячоліття мученицької кончини святих страсотерпців благовірних князів Бориса і Гліба та 900-ліття перенесення їхніх мощей.

У своєму привітанні хочу показати вам те, що не видно для багатьох і заради чого святкуються різні ювілеї.

Для чого ми святкували 1020-ліття Хрещення Русі, і через п'ять років знову 1025-ліття? Тепер новий ювілей – 1000-ліття упокоєння князів Володимира, Бориса і Гліба. Для чого все це робиться, який за цим стоїть сенс?

Для того щоб зрозуміти те, що робиться невидимого у видимому. Наведу вам приклад – 1000-ліття Хрещення Русі. Ви знаєте, що цей ювілей відзначався фактично всім християнським світом. Чому? Ідея відзначити 1000-ліття Русі зародилася у нас в Синоді Російської Православної Церкви, бо тоді була одна Церква. І коли ми вийшли з цією пропозицією до уряду, то була якась пауза, нам відповіді спочатку не дали. Чому не дали відповідь? Тому що проаналізували, що стоїть за цим ювілеєм і чи варто давати згоду на святкування 1000-ліття Хрещення Русі, чи ні.

А стояло за цим наступне: якщо ми будемо святкувати 1000-ліття Хрещення Русі, то ми будемо обов'язково говорити про те, що дало християнство нашому народу впродовж тисячоліття, було воно темрявою чи воно принесло нашому народу світло? Що воно дало в моральному відношенні, духовному, як християнство вплинуло на сім'ю, на архітектуру, на живопис, взагалі на культуру, навіть на мову. І коли ми все це показали б, а це був великий прогрес в просвітництві і в духовності, великий в порівнянні з язичництвом, – то тоді атеїзм не мав уже б права говорити, що християнство, тобто релігія, це є темрява, тому що воно принесло світло.

Тоді йшла боротьба між християнством і атеїзмом та комунізмом. Тобто зіткнулись ці дві сили. Атеїзм змушений був дати відповідь, готовий він на цю боротьбу, чи не готовий? Якби він сказав ні, не дозволяємо вам проводити цей ювілей, то уже б весь світ піднявся проти Радянського Союзу, що немає свободи в цій державі. А Радянський Союз боявся звинувачення, що свободи немає і тому під тиском європейських країн, взагалі європейської цивілізації змушений був піти на поступку.

І що в результаті вийшло? В результаті сталося так, що після відзначення 1000-ліття Хрещення Русі не тільки в Радянському Союзі, а в Європі і в Америці, комунізм пішов на дно, був переможений, як і атеїзм. І це є результатом в тому числі цього святкування. Не всі це бачать, чому атеїзм переможений, чому комунізм знищений назавжди. Сталось це в тому числі як наслідок цього святкування, – не самого святкування, а свідчення про роль християнства в історії цивілізації.

Тепер якщо від того ювілею перенестися до нинішніх ювілеїв, то 1020-ліття, 1025-ліття, тепер до 1000-ліття упокоєння князя Володимира і мученицької кончини Бориса і Гліба. Що за цим ховається? Тут йде вже змагання між Росією і Україною. Де бути Україні – в європейській цивілізації чи повернути в євро-азійський простір? Ось через це зараз йде боротьба: де буде Украї-

на – в Європі, чи в Азії. Йде боротьба за Україну за її історію, за її культуру, за її витоки.

Яка різниця, де народився князь Володимир - на Волині чи під Псковом? Яка різниця? Він був великим Київським князем – це аксіома. А для чого йде ця боротьба навколо питання, де він народився чи де він хрестився? А для того, щоб показати, що якщо він народився під Псковом, а хрестився в Херсонесі, а Херсонес тепер окупований Росією, то Москва й каже: «князь Володимир наш, бо він народився під Псковом, а хрестився в Херсонесі, а Херсонес наш і Псков наш, то й Володимир наш.

А якщо Володимир наш, то і все, що пов'язане з Володимиром є наше насліддя і тому і Софія Київська наша – російська, і Десятинна церква наша, бо її побудував наш князь Володимир, бо він народився під Псковом і хрестився в Херсонесі». І таким чином враховуючи засоби масової інформації йде підготовка не тільки населення Росії, а й України і всієї Європи, європейської цивілізації, що це є нібито насліддя московське, що це не є українське насліддя, що князь Володимир належить не Києву, а належить Москві. І тому проводиться фальсифікація історії в ім'я цієї ідеї – підпорядкувати Україну Росії.

Сенс цих наших ювілеїв полягає в тому, що на подібних конференціях ми повинні сказати правду і викрити цю брехню, яку розповсюджують російські вчені, які слухняні щодо свого керівництва, які служать не науці, а служать владі.

Ми повинні на нашій конференції розкривати правду. Фактично ми вже зробили, бо в цьому збірнику вже все написано, написана правда. І я впевнений в тому, що такі наукові конференції розкриють очі не тільки вченим, не тільки молоді, а й широкому загалу – де є правда, а правда в тому, що Київ належить Україні, а не Росії. Коли хрестилась Русь, то Москви ще в зародку не було. І тому яке насліддя Москви в часи Володимира може бути в Україні?

Цю неправду нам треба викрити, викривати фактами, літописами, дослідженнями, бо правда є світло, а неправда – темрява. І світло, коли потрапляє в темряву, знищує темряву. Потрапило світло християнства в атеїстичну темряву – і знищило цю темряву: і атеїзм, і комунізм. Так і тут історична правда як світло повинна знищити цю темряву неправди. В цьому і полягає сенс всіх цих ювілеїв – і 1000-ліття князя Володимира, і ці ювілеї Хрещення Русі та 400-ліття заснування Києво-Могилянської Академії. Треба показати, що тут була наука, в Києві, а в Москві в цей час не було жодного вищого навчального закладу, а тут був єдиний вищий навчальний заклад на весь Православний Схід. Бо в греків в

той час нічого не було, бо вони знаходилися в Оттоманській імперії, де все християнство було обмежене. А в Києві було навчання і тому ми й показуємо, що у вас навіть не було шкіл нормальних, в Росії, в Москві, а тут була Києво-Могилянська Академія, яка готувала не тільки церковні кадри, а й державні, бо наші гетьмани вчилися в Києво-Могилянській Академії.

Тому цю правду ми й показуємо на святкуванні ювілеїв, в цьому і є сенс цих святкувань. Ми використовуємо ці ювілеї для того, щоб показати правду. Тому я вас всіх вітаю і бажаю успіху в нашій конференції, щоб ті результати, які тут вже фактично досягнуті, стали відомими широкому загалу і несли світло у світ. Слава Україні! Христос Воскрес!».

